

Aleix Cort

Cent formes de veure i viure el ball

El ball, més enllà de ser un exercici de moviment i expressió corporal, esdevé també un llenguatge visual i, sovint, una via de comunicació social del tot necessària. Cada ball té la seva història i hi ha milers d'històries al voltant del ball. L'Aleix Cort, arquitecte tècnic i escriptor, és tot un expert en la matèria i ha recollit en un sol volum 100 pinzellades rítmiques. Sota el títol "100 històries sobre el ball que t'agradaria saber", aquest reusenc resident a Castellvell, ballari i amant del ball —que no sempre és el mateix— aporta el seu coneixement i aprenentatge per explicar els orígens i l'evolució del bugui-bugui, la cúmbia, les rumbes de saló, els balls de carnaval o els musicals de Fred Astaire. Com en

una pista buida que cal omplir amb un bon *divertimento*, Cort llisca elegantment per fer gaudir al lector que necessita aquestes classes de ball escrites.

Aleix Cort treballa, des de fa molts anys, en tres grans temes d'investigació. Un entronca amb el tema de la paraula i la imatge, que es projecta al *Màster de Literatura en l'Era Digital* amb el que treballa o amb la creació de metodologies com el Videolit. El segon està relacionat amb la construcció i l'arquitectura, en la vesant del reaprofitament dels materials i de les energies. I el tercer, lògicament, és el ball i el món que el mou. Sobre aquest darrer, en parlem àmpliament amb ell.

Aleix, com et neix la passió pel ball, aquest amor constant que hi tens?

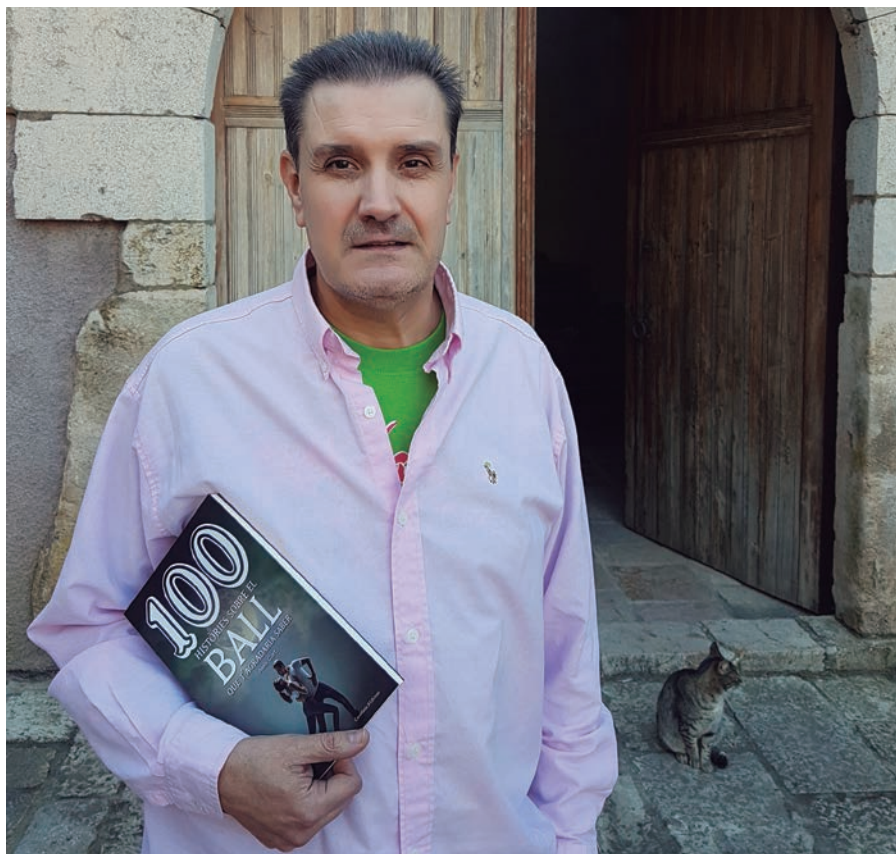
Em recordo de petit, davant de la televisió, mirant les pel·lícules musicals. Més tard, quan vaig començar a estudiar a Barcelona, un dels meus grans somnis era ballar claqué. De fet, vaig formar part de la primera tongada de ballarins de claqué de tot l'Estat i vaig ajudar a muntar el primer festival a nivell europeu que es va fer a Reus i que ara porta ja més de 25 edicions. A partir d'allí, i com a divertiment, ho vaig lligar amb el ball de saló i anava a ballar a molts pobles amb la colla. En aquest punt, parlant amb la gent gran i observant tantes persones ballant, em va començar a interessar al ball des d'altres vessants, des d'un punt de vista tecnològic, social, històric, amb un interès sobre la indumentària i altres detalls i elements que en formen part. I he acabat aprofundint amb el tema del ball de parella com a conversa.

Per tant, el ball és un company de viatge a la teva vida del tot indispensable, una parella vital?

Sí, els anys m'han acabat demostrant que la pista de ball és un món de mons on es reflecteix la societat. A través d'una pista de ball, pots veure moltes coses. És cert que s'ha acabat convertint en una parella de ball meua, en molts dels meus projectes més interessants.

El ball, no és tan sols un llenguatge corporal. Va molt més enllà, oi?

Mitjançant el ball pots parlar de política, de religió, de societat, d'arquitectura, erotisme, censura i tantes altres coses. El problema és que la majoria

Aleix Cort combina el seu amor pel ball amb l'arquitectura i la passió per la paraula i la imatge.

de gent té una percepció del ball ben diferent, com si fos un exercici intranscendent que només és divertit. No saben tota la informació que pot arribar a portar. El ball és molt més que música i moviment.

El ball que m'interessa a mi, que és aquell més social que es balla en parella, és una d'aquelles activitats que desafia les matemàtiques perquè és una de les poques activitats on, un més un no suma dos, perquè suma un. Si són dos

no és una parella de ball, perquè una parella de ball és una entitat sola. Això només és possible quan es traspassa el rol purament coreogràfic i arriba una transmissió de sentiments, una comunicació i altres elements que són els que a mi, personalment, m'interessen del ball.

Avui en dia, el ball té encara aquesta repercussió social que deies i que permet parlar de política, de religió o de societat?

I tant. El ball de parella és un dels

pocs entreteniments que han sobreviscut al pas dels segles. Si miressis llibres vells hi trobaries sempre imatges de ball, hi veuries que sempre ha estat vinculat a la societat. De fet, encara avui en dia hi ha la percepció que sense ball no hi ha festa. Una altra cosa és com transformes tu els moviments en una pista de ball, però sense ball no hi ha celebració. I és un terme que s'ha inserit al llenguatge de manera espectacular, quan diem "aquestes escales ballen", quan dius "la ballo tot sol" o quan afirmes que "tot et balla", estàs dient quelcom que va més enllà de la pista de ball.

Hi ha molts polítics que utilitzen el ball per aconseguir vots. Recordo, per exemple, una campanya electoral del Bill Clinton on es ballava al ritme de la Macarena, o el reggaeton que s'utilitza a les campanyes de països sud-americans. El ball connecta amb la gent i aquest és un element important.

Hi ha un ball especial que es converteixi en el llenguatge adequat per arribar a les persones?

Cada ball és el reflex d'un moment històric molt concret. A la gent jove els pot sobtar que el vals fos un ball revolucionari i ho va ser. El tango està considerat un ball apassionat o altres balls, com la rumba i certs ritmes afrocaribenys, van estar perseguits per l'església.

El ball té la mateixa significació a tots els països? A països llatins la gent és molt més calenta i a països asiàtics el ritme és un altre.

Relacionat amb la teva pregunta hi ha una anècdota divertida. Fa uns anys, mentre estava per treball a la Xina, en un parc típic xinès que crec que era a Guangzhou, vaig veure sis quimonos a l'altre costat del llac i movent-se d'una manera molt rara. Vaig apropar-me a aquelles persones i estaven ballant un txa-txa-txa, rient com podien riure unes parelles de cubans o d'altres països que considerem més càlids.

N'explicaré una altra, relacionada amb aquell tòpic que diu que "els negres porten el ritme a la sang". Això és mentida perquè ells tenen el seu ritme a la seva sang però no tots els ritmes els tenen a la seva sang. Estant a La Havana, un dels moments més divertits que vaig viure va ser veient a uns cubans intentant ballar un vals. El ballaven gairebé com si ballessin salsa i era molt divertit.

El ball, assegura Aleix Cort, permet parlar de política, religió o censura perquè amaga molta més informació de la que pensem.

Al teu nou llibre, quines històries hi expliques? Quina diagnosi en fas del ball actual?

Són cent històries al voltant del ball. Hi ha una secció centrada en balls concrets, una secció que tracta el ball en general i una altra on insereixo el ball en diferents matèries com el cinema, la literatura, la música, la política o la cançó. M'interessava mostrar les possibilitats i la riquesa que pot donar un tema com aquest.

Amb tanta informació que tens, fer la tria per regalar al lector només cent dosis, ha estat fàcil?

No ha estat fàcil. Cent històries són poques però crec que són les suficients per fer una primera pinzellada a totes les possibilitats que hi ha. De tota la informació que tens, tries aquelles històries que poden tenir més interès literari i social.

Ets escriptor, has estat assessor de

programes de televisió sobre ball, professor, conferenciant, ballarí... on et sents més còmode, sobre la pista o sobre el foli?

Cada cosa té el seu moment i el seu espai. Em sento còmode als dos espais. Amb el foli estàs sol i tens temps de pensar com dir les coses i quan. A la pista necessites la parella i ets més exigent, tot va molt més ràpid i ja no depèn només de tu. Quan balles, et demanes més i demanes més a l'entorn, vols una orquestra més bona que la que tens al davant, vols sons nous que els que sonen.

Ho balles tot i ballaries amb tothom?

Sí. Cada persona amb la qui balles et demana coses diferents. Tot depèn de l'entorn, de l'espai i de la persona. Com no m'agrada exhibir-me, m'agrada ballar amb tothom. Òbviament hi ha amb qui balles més còmode però no tinc problema en ballar amb qui sigui.

Marc Soler

Construint records des de les alçades

Hi ha persones que necessiten aventura, adrenalina i una motxilla amb allò més essencial per començar a voltar pel món i viure en llibertat. El Marc Soler, arquitecte tècnic i viatger inesgotable, és un clar exemple de l'esperit de superació que suposa pujar a cims cada cop més alts, més complicats i, també, més llunyans. Als seus 62 anys no ha parat de fer muntanyes arreu del món. Ha ascendit nou vegades a l'Aneto, ha fet la Pica d'Estats, el Monte Perdido del Pirineu Central, el Canigó, el Pedraforca o el Cavall Bernat. També ha pujat al Breitor (Alps), al Mont-blanc, el Hvannadalshnjúkur d'Islàndia, el Toubkal del Marroc o el Turquino de Cuba. Altres muntanyes a Rússia, Índia, Tailàndia, Mèxic o Perú, se sumen al seu llistat inacabable de cims assolits.

Les seves dues últimes aventures han estat l'ascens al Puncak Jaya, o Carstenz, que és el pic més alt d'Oceània amb 4.884 metres d'alçada; i la visita al poblat dels Dani de Jiwinka, a Papua Nova Guinea. Hi ha un element destacable i és que el Marc corona part dels cims que fa amb la samarreta del COAATT. Així, l'emblema d'aquest Col·legi s'ha pogut veure al cim del Kilimanjaro (Àfrica), Erbrus (Rússia), Aconcagua (Argentina) i Kalapatar (Nepal). Al Puncak Jaya es va quedar a la base amb la resta de l'equip.

Ens feia gràcia conversar amb aquest home d'altres mires que, a soles i enmig de la muntanya, va escrivint el seu diari personal ple d'anècdotes i moments de tot tipus.

Marc Soler, al cim del Puncak Jaya amb la samarreta del COAATT.

Marc, d'on et ve aquesta passió per la muntanya?, Quan vas iniciar-te?

Des de ben petit, llegia i rellegia embadalit tots els llibres de muntanya que havia a la biblioteca del poble. Actualment tinc a casa uns 300 llibres de muntanya i encara no he deixat de comprar-ne malgrat Internet. Em vaig iniciar a la muntanya al meu poble, Alcanar, pujant el Montsià (764m) en totes les èpoques del l'any, i a l'escalada als

ports del Caro i a les roques de Benet a Horta de Sant Joan.

Que t'aporta personalment l'ascens a cims de tanta alçada? Quines sensacions es tenen a certs metres d'alçada?

La muntanya fa que m'integri amb la natura i em fa créixer el sentit de respecte per ella. La seva contemplació em produeix una profunditat i una emoció que no sóc capaç d'aconseguir en un altre lloc. No importa massa la seva al-

çada, tan sols el paisatge de muntanya fa lúcida i positiu l'exercici d'una sensibilitat que em condueix a estimar-la, explorar-la, aprendre-la i respectar la seva bellesa, com si fos una llar de la vida. A certa alçada la muntanya emfatitza la meua relació amb el món. És una font de cordialitat i alegria. Allí em sento molt seré, tinc molta sensació de pau i una gran identificació amb el seu entorn.

Alguns escaladors diuen que emociona més la vivència del camp

Soler i altres membres de l'expedició, en un delicat moment de l'ascens al cim més alt de l'Oceània.

base que no pas coronar el cim, deixant de banda els metres que tingui. Això es cert?

Es possible, però no és el meu cas. Normalment les expedicions als grans cims són expedicions internacionals que organitzen agències especialitzades que tracten de fer un grup cohesionat. Coneixes als companys a l'aeroport i, si bé passes uns dies intensos amb ells en compartir la mateixa afició, al camp base només estàs pendent de la climatologia, dels teus hematites o del teu contingut d'oxigen a la sang, paràmetres que et permetran o no aconseguir el teu objectiu. Evidentment la feina de l'equip és molt importat, jo diria que bàsica, però no necessàriament penetrant. Altres vegades he fet cim en solitari -bé, en solitari no, amb un guia i un portador, i la relació es fa difícil perquè cadascú té els seus somnis i els seus objectius tot i compartir la mateixa muntanya.

Quin és el moment més especial per a tu?

Si bé l'alegria en fer el cim és indescriptible, en coronar-lo m'omple de joia

i tristor a la vegada perquè s'ajunten en uns minuts l'arribada i el comiat. En canvi, per a mi el moment més especial arriba quan abandono el camp base amb la gloria del cim. Sento decebre't pel prosaïc de l'opinió però, sincerament, sento una sinergia més individual que compartida. És allò de la possessió del més bell de la creació i la possessió d'un mateix. Però és clar, perquè es compleixi això cal la conservació de la soledat, del sublim i de la possibilitat de recolliment. I això no ho puc aconseguir al camp base amb la resta de companys d'expedició. En canvi ho aconsegueixo quan abandono el camp base sabent que has aconseguit el teu objectiu i és un moment molt especial.

Parla'ns de la teva última aventura al Carstenz (Puncak Jaya) Què t'hi va portar?

Per a mi, el Puncak Jaya ha estat la culminació del somni d'aconseguir el cim més alt de cada continent fora de l'Himàlaia (Qui sap si algun dia fins i tot a l'Himàlaia). El Puncak Jaya és el cim més alt del continent Oceànic. Ja

havia fet el cim més alt de l'Àfrica, El Kilimanjaro (5895m); i el del continent americà que és l'Aconcagua (6.962m). També havia coronat el cim més alt d'Europa, l'Elbrus (5.642m) i el Kalapathar (5.643m) a l'Àsia. Per tant, només em faltava la Piràmide del Carstenz, el punt més alt entre l'Himàlaia i l'Aconcagua.

Com va anar? Quines dificultats vas trobar-te en l'ascens o prèvies al ascens?

L'ascensió sense problema però, si bé vaig fer el cim sense masses dificultats. Per arribar al campament base del Puncak Jaya has de fer sis o set dies de trekking per la selva i traspasar territoris indígenes molt bel·ligerants i conflictius (fins els anys 60 eren caníbals) i tot plegat fa que tinguis poques possibilitats d'arribar al camp base amb garanties. Però, a la tornada, vam tenir la mala fortuna que la policia Militar de Muntanya d'Indonèsia ens va prendre per espies o terroristes i es va convertir en un calvari. Vam estar tres dies detinguts.

Marc Soler envoltat de membres del poble Dani, a Papua, en el moment del comiat.

Vas desplegar un cop més, la bandera del COAATT, i una samarreta. No es el primer cop que ho fas. Com et va venir la idea i on t'ha acompanyat el COAATT, fins ara?

Si, allí dalt vaig desplegar la bandera del COAATT. Ho faig perquè el meu costat irracional és la muntanya i el meu costat racional és l'arquitectura. Et confesso que més d'una vegada he pensat en deixar la meua professió per anar a fer de guia de muntanya o viure en algun refugi de qualsevol part del món, però no oblidó que gràcies a ella he pogut anar a muntanyes de tot el món. L'arquitectura, i per tant el COAATT, m'han aportat el costat complementari de l'enteniment del món. És com la metàfora de la meua vida: m'he dedicat a fer edificacions que molt poques vegades harmonitzen amb el paisatge, fent perdre progressivament el sentit profund de la muntanya, però a la vegada m'ha aportat la possibilitat de conèixer els treps exclusius naturals i superbs del paisatge de les alçades. Per això desplego aqueta bandera del COAATT que sempre m'acompanya.

Com estaves a Papua, vas decidir descobrir una tribu a Wamena, el poble Dani. Què et va motivar a fer aquesta descoberta o visita?

La antropologia és l'altra de les meves passions i quan viatjo procuro no desapropitar les ocasions de descobrir com viu i com sent la gent local, sobretot la més tribal. He visitat els Massai a Tanzània, els Caucasians a Kabardino, els Uros a Titicaca, els Yamana a la Terra del Foc i, si tenia la possibilitat de veure els Dani, no volia desapropitar l'ocasió. Comprendre a l'home com un producte de l'evolució, em fa entendre les formes vitals de la natura i de la vida mateixa. L'etnologia em fa entendre que no estem tant lluny d'aqueta gent i per suposat del paper de l'individu en qualsevol societat.

Quines experiències en vas treure de la convivència amb ells?

Visitar aquest remot lloc d'indescrutable bellesa i aquesta gent tan especial, et fa dubtar de si ets en un conte de fades o si aquesta gent és fins i tot real. En aquest lloc traspases la línia del tu-

risme per convertir-te en explorador. Si vols emocions ets al lloc adient. Quan ets amb ells te n'adones que es neguen a canviar la seva forma de vida i quan et miren notes que, fins i tot, els hi fas certa pena.

Tornaries a viure les dues aventures?

Sens dubte, tornaria a viure les dues aventures tal com van succeir però no les repetiria perquè a la terra hi ha milers de muntanyes i habitants per visitar. Una vegada has fet un cim no et plantejes repetir-lo, sinó fer-ne un altre diferent.

Quins projectes tens properament? Nous cims?

Sempre depèn de la disponibilitat econòmica però el dia que tornava de Jayapura ja estava somiant en el proper cim. En aquest cas, el cim es al sisè continent que hi ha a la terra, l'Antàrtida, i és el Vinçon (4.897m). Està a la serrallada Sentinel, sobre el banc de gel Ronne que per cert es va descobrir poc després que el poble Dani, al 1966.